

ANTISZEMITA
GYŰLŐLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2023. AUGUSZTUS

TETT ÉS VÉDELEM
LIGA

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	3
A Tett és Védelem Liga	4
A jelentésről	5
Módszertan	7
Antiszemita gyűlöletcselekmények – 2023. augusztus	10
Rongálás	10
Gyűlöletbeszéd	10
További gyűlöletcselekmények	11
Közösségi hírek, reakciók	14
Hivatalos hírek és reakciók	15
Egyéb hírek	16
A hónap krónikája	17
Kapcsolat és támogatás	18
Felhasznált irodalom	18
Impresszum	19

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

antiszemitizmus elleni küzdelem jelentős része az antiszemita incidensek előfordulásának nyomon követése. A Tett és Védelem Liga egyik célja, hogy a társadalom szélesebb köreiben felhívja a figyelmet az antiszemitizmusra. Ennek elsődleges eszköze a közéletben előforduló gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos folyamatos és szakmailag megalapozott monitoringtevékenység. Az antiszemita incidensekre és egyéb gyűlöletcselekményekre vonatkozó információk gyűjtése és elemzése hiányában sem a zsidó közösségek, sem az egyének számára nem lehet valós védelmet biztosítani. Az adatgyűjtés eredményét a Tett és Védelem Liga havi rendszerességgel közzéteszi havi jelentések formájában, az egyes országokra/régiókra vonatkozó megállapítások összefoglalóját pedig éves jelentésben publikálja.

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentések mindkét cselekményt összefoglalóan 'gyűlöletcselekményeknek' nevezik. Az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és az egyéb típusú gyűlölet-bűncselekmények közötti fő különbség az antiszemita motiváció megléte. Az egyes országok eltérő törvényei és jogszabályi alkalmazásai következtében változó, hogy a büntetőjog szerint mely antiszemita incidensek számítanak bűncselekménynek. Előfordulnak olyan gyűlölet motiválta cselekmények is, amelyek ugyan felzaklatják a zsidó közösséget, mégsem tekinthetők bűncselekménynek, például a szólásszabadság égisze alatt. Az általános áttekintés megszerzése és az időbeli változások vizsgálata érdekében a Tett és Védelem Liga szerint mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

A minél szélesebb körű monitorozás érdekében a Tett és Védelem Liga többféle forrást alkalmaz. Az események regisztrálásán kívül, az egyes incidensek különböző jellemzőit is számba vesszük. A dokumentálás során rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére (amennyiben ismert), célpontjára és (esetleges) következményeire vonatkozó adatokat, valamint megkülönböztetjük egymástól az eltérő cselekménytípusokat.

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoring-tevékenysége során két antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított. Egyet rongálásként, egyet gyűlöletbeszéd-ként kategorizáltunk.

Ebben a hónapban három további további gyűlöletcselekményt azonosítottunk.

Alapítványunk nem kezdeményezett új eljárást augusztusban, és korábbi eljárásainkkal kapcsolatban sem kaptunk értesítést.

A TETT ÉS VÉDELEM LIGA

Az elmúlt évtizedben erősödött az antiszemitizmus Európában. Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA)¹ felmérései és a Rágalmazásellenes Liga (ADL) Global 100² tanulmányai jól mutatják az antiszemitizmus széles spektrumát és időbeli változásait.

Az antiszemita incidensek az események tartalmát, megnyilvánulási módját és elkövetőit tekintve meglehetősen különböznek egymástól a monitorozott országokban. A modern antiszemitizmus leginkább az iszlámizmushoz és a szélsőséges jobb-, illetve baloldali csoportokhoz köthető. Iszlamista megnyilvánulások leggyakrabban Nyugat-Európa azon országaiban fordulnak elő, ahol nagyobb számú muszlim lakosság él, míg Kelet- és Közép-Európában ritkaságnak számítanak. A szélsőbaloldali antiszemitizmus Nyugat-Európában gyakran az anticionizmus álcája mögé bújjik, és rend-

szert a közel-keleti konfliktushoz köthető. Kelet- és Közép-Európában a jobboldal zsidókkal szembeni előítéletességének van hagyománya, és nem csupán a fasizmushoz és a nácizmushoz köthető, hanem időnként populista-nacionalista csoportok körében is megjelenik. Az elmúlt évtizedben számos országban érezte magát egyre nagyobb veszélyben a zsidó közösség. A veszélyérzet nem csak a zsidók és zsidó intézmények ellen irányuló fizikai támadások terjedése miatt növekszik, hanem az egyre terjedő összeesküvés elméletek, a gyűlölet online megnyilvánulásai és az olyan politikai kampányok miatt is, amelyek be kívánják tiltani például a brit milá szertartást és a kóser étkezést.

Az antiszemitizmus elleni harc egyre sürgetőbb probléma Európában. A Tett és Védelem Liga azért jött létre, hogy felfedje a modernkori antiszemitizmus mozgatórugóit és hatékony védelmet biztosítson ellene.

¹ Az EU alapjogi ügynöksége: „antiszemitizmus – az európai unióban 2008 és 2018 között rendelkezésre álló adatok áttekintése”
² [HTTPS://GLOBAL100.ADL.ORG](https://global100.adl.org)

A JELENTÉSRŐL

Az antiszemitizmus általános megítélése és kezelése sokszor szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele a tényleges helyzet megismerése, amelynek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek³ monitorozása.

A Tett és Védelem Liga 2019-től kezdve Európa 7 országában folytat monitoringtevékenységet. Első lépésként jelenleg Ausztriában, Csehországban, Norvégiában, Lengyelországban, Romániában, Szlovákiában és Svédországban gyűjtünk adatokat, később további országokra is ki fogjuk terjeszteni tevékenységünket. Az antiszemitizmus monitorozását illetően az országoknak megvannak a maguk sajátosságai, melyek között meglehetősen nagy különbségek fedezhetők fel. Bizonyos országokban több olyan szervezet is működik, amely a Tett és Védelem Ligához hasonló céllal rendelkezik, míg máshol elhanyagolható mértékű vagy egyáltalán nincsen hasonló tevékenység. A Tett és Védelem Liga semmi esetre sem szeretne a meglévő szervezetek helyébe lépni, információcserére törekszünk és együttműködéseket szeretnénk létrehozni.

A havi jelentéseken túl, az incidensek részletes elemzését ismertető éves összefoglaló jelentéseket is készítünk. A jelentéseket angol nyelven, illetve a legtöbb esetben a helyi nyelven is közzétesszük.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények és incidensek egyfajta üzenetnek tekinthetők, nem csak az adott áldozatra, hanem egy nagyobb közösség felé irányulnak. Az antiszemitizmus és az egyéb gyűlölet-bűncselekmények tehát nem csak egy adott személyt, hanem az egész társ-

adalom szerkezetét támadják. Ez természetesen nem csökkenti az áldozatok által átélt fájdalmat és lelki traumát. Ezen bűncselekmények gyakran nem csak az áldozatokra vagy a tulajdonukra jelentenek veszélyt, de gyakran az áldozat önbecsülése és méltósága is csorbát szenved. Az incidensek azt érzékeltetik, hogy az áldozat nem egyenrangú tagja vagy egyáltalán nem is tagja a társadalomnak. Mivel a gyűlölet-bűncselekmények általánosságban az áldozat valamely (vélt vagy valós) megváltoztathatatlan tulajdonsága ellen irányulnak, az áldozat szinte védtelen. Az áldozatok sokszor félnek, hogy hasonló vagy még rosszabb atrocitások érik majd őket, ha azonosítják az elkövetőket az illetékes hatóságnál. Az incidensek nem megfelelő kezelése könnyen vezethet másodlagos viktimizációhoz, amikor az áldozat elhiszi, hogy ő a hibás, amiért például nem volt elég elővigyázatos, stb. Ezek a típusú bűncselekmények, mint már említettük, egy egész közösséget érintenek. Áldozatai sokszor felcserélhetők, mivel számos esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott megtámadott csoport tagja. Ez azt jelenti, hogy a megtámadott csoport minden tagja potenciális áldozattá válik és félhet, hogy a jövőben ő maga is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontja lesz. Ez különösen igaz azokra a csoportokra, amelyek hosszú idő óta ki vannak téve az előítéleteknek. Annak hosszas bizonyítása szükségtelen, hogy a zsidóság ebbe a körbe tartozik. Ezen cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen incidensek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve súlyos következményekkel járhat, hiszen egyrészt felbátorítja az elkövetőket, hogy hasonló cselekményeket kövessenek el, másrészt az egész társadalom összetartó erejét csonkítja⁴.

Nem túlzás azt állítani, hogy kevesebb gyűlölet-bűncselekményt jelentenek és dokumentálnak, mint amennyi valójában

³ Részletekért lásd a *Műdszertan* fejezetet.

⁴ Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10).

történik. Az elkövetett és a bejelentett bűncselekmények számában való országokbeli eltérés nem feltétlenül köthető a zsidók számához. A kevesebb bejelentett cselekmény egyik oka, hogy az áldozatok sokszor nem jelentik az eseteket a rendőrségen vagy az illetékes hatóságnál. Ennek több magyarázata lehet. Sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik az eseteket, akár felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van továbbá, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat vagy nem tudja hova fordulhatna segítségért. Az áldozatok tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül és a bejelentés miatt még többet fognak szenvedni, illetve azt is feltételezhetik, hogy a hatóságok nem tudják majd bizonyítani a gyűlöletmotivációt, így a bejelentés hiábavaló.

A civil szervezetek segíthetnek ezen problémák orvoslásában, együttműködhetnek a rendőrséggel és az illetékes hatóságokkal, valamint egyfajta közvetítő szerepet is betölthetnek az áldozat és a hatóság között. A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy felhívják a hivatalos szervek figyelmét a gyűlölet motiválta bűncselekményekre és az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendeket rajzoljanak fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra terelésében, jogi védelmet nyújthatnak az áldozatoknak, és egyéb módon segíthetik őket.

MÓDSZERTAN

A jelentések kétféle cselekménnyel foglalkoznak: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel, melyeket az EBESZ a következőképpen definiál⁵ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁶
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. Habár az antiszemitizmusnak létezik egy széles körben elfogadott meghatározása (lásd IHRA 2017), a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozóan jelenleg nincs egy következetes definíció a Tett és Védelem Liga által monitorozott országokban.

A jogi következmények is eltérőek az egyes országokban, így előfordulhat, hogy ami bűncselekménynek számít az egyik országban, nem törvényellenes egy másikban. Egyértelmű példa erre az ún. holokauszttagadás, amely Magyarországon például jogellenes, míg a Tett és Védelem Liga által monitorozott számos másik országban nem törvénysértő. A Tett és Védelem Liga adatgyűjtése meglehetősen széleskörű, igyekszünk minden esetről beszámolni jelentéseinkben, ugyanakkor előfordulhat, hogy egymáshoz hasonló eseteket bizonyos országokban bűncselekményként, míg máshol „csak” incidensként tartunk nyilván. Mindig az adott ország büntető törvénykönyve szerinti meghatározást vesszük alapul. Úgy véljük, hogy e különbségek okozta problémák idővel csökkenni fognak, ahogy egységes meghatározásokat

és jogszabályi rendelkezéseket fogadnak el az Európai Unióban.

Jelentéseinkben részletesen ismertetjük a gyűlölet motiválta incidenseket és bemutatjuk, hogyan igyekszünk kezelni a problémákat. Jelentéseink nemzetközi és független monitorozásokon, helyi tudósítóktól szerzett információkon, valamint azonos vagy hasonló ügyekkel foglalkozó szervezetek gyűjtötte adatokon alapulnak.

A havi jelentések a lehető legtágabb értelemben veszik számba az antiszemitizmus motiválta gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket, bemutatva azok elkövetőit, célpontját, módszereit és üzenetét. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos azonban, hogy az antiszemita motivációt meg lehet állapítani, azaz, hogy az elkövető a zsidósághoz való tartozás vagy annak feltételezése miatt választotta az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő.

A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk minden esetet, amely a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába tartozik. Ezek lehetnek az adott ország büntető törvénykönyve által nevesített bűncselekmények (például közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban a büntető törvénykönyvben szereplő egyéb tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható.

A gyűlöletcselekmények azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített indikátorok⁷ vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. A média figyelésén és helyi tudósítók beszámolóin túl, a Tett és Védelem Liga az

5 A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakraborti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, a gyakorlati munkában azonban nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

6 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény (OSCE/ODIHR 2009a, 24). Ennek általunk való kezelését lásd később.

7 Ezeket a *Módszertan* részben ismertetjük.

áldozatok bejelentéseire támaszkodik. Magyarországon 24 órás forródrót működik, amely megkönnyíti a bejelentést. Célunk, hogy más országokban is létrehozzunk hasonló szolgáltatást, hogy a helyi nyelveken lehessen bejelentéseket tenni. Ezen kívül lehetőség van névtelen online bejelentésre is, ennek különösen nagy jelentősége lesz a beszámolóink szempontjából. Ha az áldozat nem tud vagy nem szeretne bejelentést tenni, a Tett és Védelem Liga közvetítő révén tudja támogatni az áldozatot a folyamatban. Közvetítő lehet az áldozat családtagja, ismerőse, az incidens tanúja vagy egy másik civil szervezet.

A Tett és Védelem Liga deklarált célja, hogy szoros kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel bizonyos országokban az incidensek áldozatai vagy tanúi először a hatóságokat értesítik.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: televízió, rádió, valamint a sajtó nyomtatott és internetes változata. A jelentések lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

A közbeszédet szakértői csoport monitorozza. Célunk, hogy a média egyre növekvő szeletét folyamatos megfigyelés alatt tarthassuk. A monitorozás kiterjed nagyjából az összes fogható tévé- és rádióadóra, minden nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, valamint az online hírportálokra, a közösségi oldalakra és a szélsőséges, gyűlöletkeltő honlapokra is. A monitorozás folyamata rendszeresen és következetesen, pontosan kidolgozott szabványok alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyan incidensek is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítunk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába:

- csak a monitorozott országban történt gyűlöletesemények; nem számít, hogy az áldozat az adott ország állampolgára vagy sem
- minden cselekedet, incidens, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ha a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény vagy épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társul további antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kővel])
- a Tett és Védelem Ligának bejelentett antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és a cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha túlmennek a politikai közlésen és a hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, melyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek.

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹:

- az adott monitorozott országhoz és az ország zsidóságához köthető antiszemita gyűlöletesemények, amelyek valamilyen oknál fogva nem tartoznak a statisztikába (például nem az adott országban történtek, nem bizonyítható az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei)

⁸ A kritériumok kialakításakor felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását módosítottuk; a jelenlegi leírások eltérnek a 2013-ban használt meghatározásoktól.

- gyűlöletkifejezések, amelyek rendszeresen megjelennek honlapokon, kommentekben és online fórumokon, de amelyekről nem érkezett bejelentés a Tett és Védelem Ligához
- egyéb hírek, amelyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz.

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Fentebb említettük a különböző indikátorokat, amelyek segítenek eldönteni, hogy az adott incidens elkövetését előítélet motiválta-e vagy sem.

Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, az incidens helyszínére és időpontjára vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk és szintén lejegyezzük, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár jogi következményei.

A cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeit is rögzítenünk. Az esetek tipizálását kétféle módon végezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és holokauszttagadás.

A másik csoportosításakor a *Nézzünk szembe a tényekkel!* című útmutató ajánlása alapján a következő hétféle cselekménytípust különböztetjük meg¹⁰:

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek élete veszélybe kerül
 - bombák és levélbombák
 - emberrablás

- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is beleértve, amikor a dobás célt téveszt

- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet

- Fenyegetés
 - egyértelmű és konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán meglepetésváltás volt
 - zaklatás
 - rágalmozás
- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlöletbeszéd
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - gyűlöltbeszéd az irodalomban és a zenében

- Diszkriminációs esetek

Elsődleges fontosságúnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek az incidensek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amelyben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó (Perry 2001, 8). A statisztikai adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében." Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2023. AUGUSZTUS

Alapítványunk ebben a hónapban két antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított. Egyet rongálásként, egyet gyűlöletbeszéd-ként regisztráltunk.

RONGÁLÁS

Horogkeresztet festettek egy dunaiújvárosi római katolikus templomra

Forrás: duol.hu

2023. augusztus 5. Ismeretlen tettesek különböző jelképeket festettek a dunaiújvárosi Magyar úti római katolikus templom oldalára, köztük egy horogkeresztet is számol be a duol.hu.

Forrás: duol.hu

A lap tájékoztatást kért a rendőrségtől, hogy milyen vizsgálat indult az ügyben, és milyen következményekkel járhat ez az elkövetőkre nézve.

A Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság azt írta, hogy önkényuralmi jelkép használatának vétsége miatt indítottak büntetőeljárást ismeretlen tettessel szemben.

GYŰLÖLETBESZÉD

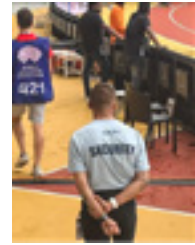
SS-tetoválású biztonsági őr dolgozott a budapesti atlétika vébé nyitónapján

Forrás: 444.hu

2023. augusztus 19. SS-tetoválással rendelkező biztonsági őrről készített fotót a 444.hu olvasója az atlétikai vébé nyitónapján. A hírportál megkeresésére a rendezvény szervezői közölték:

„A kép a nap folyamán korábban eljutott a szervezőbizottsághoz is. Az eset a Budapest 2023 Nzrt. számára teljes mértékben elfogadhatatlan, így azonnali intézkedést kértünk a biztonsági szolgáltatást nyújtó alvállalkozótól.”

Az atv.hu megkérdezte a férfit alkalmazó Valton Securityt, ahonnan azt a tájékoztatást kapták, hogy a képen látható férfi a felvételekor kapucniban jelent meg, így nem látszott a tarkóján viselt tetoválása. Az atlétikai vb nyitónapján azonban a Valton is észlelte az SS-tetoválást, így a cég tájékoztatása szerint a férfit elbocsátották a cégtől.

Forrás: 444.hu

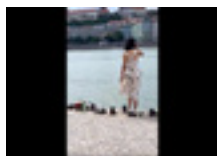
TOVÁBBI GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány augusztusi monitoringtevékenysége során három olyan esetet azonosított, amely bár gyűlöletmotiválta incidens, de az időpontja ismeretlen, vagy jelentéktelensége, illetve az antiszemita szándék egyértelműségének hiánya miatt nem képezi részét a statisztikának.

Ízléstelen jelenetek a Cipők a Duna-parton emlékműnél

Forrás: ripost.hu

2023. augusztus 5. Egy ízléstelen jelenetet rögzítő fotó miatt tört ki a botrány a Redditen. A fényképen egy nő látható a budapesti Cipők a Duna-parton emlékműnél, aki a cipőkre állva pózolt, míg párja igyekezett megtalálni a „lehető legtökéletesebb” beállítást írja a Ripost.

Forrás: ripost.hu

Több kommentelő is azt kérdezte, hogy vajon nem gondolkodott el a pár azon, miért van bronzcipő a Duna-parton? Vagy ha már eddig nem jutottak el, miért nem olvasták el a feliratot, amely magyarul, angolul és héberül is olvasható?

„Ott pózolhatnak anélkül, hogy fogalmuk lenne arról, mi is ez. Ez nagyon ijesztő” írta az egyikőjük.

A Cipők a Duna-parton egy holokauszt-emlékmű, a Dunába lőtt zsidó áldozatoknak emeltek ezzel emléket. Szellemi alkotója Can Togay filmrendező, társalkotója Pauer Gyula Kossuth-díjas szobrászművész. A világ második legjobb köztéri szobrának választották 2016-ban.

Modern numerus clausus és „zsidó kvótát” emleget egy Facebook bejegyzés az augusztus 20-i állami kitüntetések zsidó díjazottjai kapcsán

Forrás: tev.hu

2023. augusztus 24. Több bejelentés is érkezett a Tett és Védelem Alapítványhoz, melyek szerint egy az augusztus 20-i állami kitüntetések kapcsán született Facebook bejegyzés, valamint a hozzá csatolt fotó sértő és visszatetsző a zsidóságra nézve. A bejegyzésben a következő olvasható:

„Modern numerus clausus... Minden március 15-e és augusztus 20-a előtti kedvenc játékunk, hogy megpróbáljuk kitalálni, ki lesz az a 2-3 kivételezett, aki abban az évben megkapja az állami kitüntetések »zsidó kvótájá«-t. Idén sem kellett csalódnunk.”

Forrás: tev.hu

A díjazottak között szerepel többek között Szilágyi Nóra, a Cedek Szeretetszolgálat vezetője és Darvas István főrabbi, az Országos Rabbiképző-Zsidó Egyetem titkára is, akik kapcsán a szerző azt sugallja, hogy nem érdemeik, hanem származásuk alapján részesültek kitüntetésben.

A kontextus és a képhasználat erősítheti a zsidó közösség elleni előítéleteket, különösen a fotón látható haszid irányzathoz tartozókkal szemben gerjeszthet ellenszenvet. A numerus clausus a zsidósággal szembeni durva kirekesztés és ellehetetlenítés eszközeként ismert a magyar történelemben.

Említése az augusztus 20-i állami kitüntetések kapcsán a történelmi ismeretek félreértelmezése még akkor is, ha azt a gúnyálcája mögé próbálják rejteni.

Cigányellenes demonstrációt tartott a Mi Hazánk a Venyige utcai börtönnél

Forrás: telex.hu

2023. augusztus 29. Mintegy kétszázan gyűltek össze kedden a Venyige utcai börtön előtt Budapesten, hogy a Mi Hazánk Mozgalom felhívására a „cigánybűnözés” ellen tüntessenek. A Telex tudósítása szerint Toroczkai László, a párt elnöke a demonstrációt úgy vezette fel, hogy azért augusztus 29-én tartják, mert 1999-ben ezen a napon Zámolyban megöltek egy embert, miután az két társával a zámolyi romák házához ment egy korábbi vitás ügy miatt.

A Mi Hazánk úgy véli, szigorítani kell a büntető törvénykönyvet, hogy a fegyvert nem viselő biztonsági őrök szolgálat közben közfeladatot ellátó személynek minősüljenek. Tovább súlyosabban büntetnék a csoportosan, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett garázdaságokat, a lincselést is beemelnék a jogszabályokba, támogatnák a halálbüntetést, de legalábbis valódi életfogytig tartó munkatáborra ítélnék az elkövetőket. Végül pedig augusztus 29-ét „a „cigánybűnözés” áldozatainak emléknapjává” nyilvánítanák.

A helyszínen sokan a Mi Hazánkhoz kapcsolódó Magyar Önvédelmi Mozgalom pólóját viselték. A tömegben a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom és a Betyársereg tagjai is felbukkantak zászlókkal. A demonstrálók többek között „Igenis van cigánybűnözés”, „Életet az életért” és „Luxusbörtön helyett Fekete Delfin” feliratú táblákat tartottak. A Fekete Delfinnel Oroszország legrégebben működő és egyik legkegyetlenebb börtönére utaltak.

A szervezők figyelmeztették a résztvevőket, hogy „ne használjanak olyan szavakat, amelyek büntetőjogi felelősséget vonhatnak maguk után”, mert egyrészt nagy a rendőri készültség, másrészt szerintük a „cigányok részéről érkező jogvédő aktivisták is” a helyszínen vannak. Ezért azt kérték a tüntetőktől, hogy „ne üljenek fel a provokációnak”, és ne takarják el az arcukat.

Toroczkai László, a Mi Hazánk elnöke azt mondta, a kormány és az ellenzéki pártok között nagykoalíció van arról, hogy nem beszélnek a „cigánybűnözésről”. A politikus szerint ezért butaság, amikor őket rasszizmussal vádolják, mert a pártja nemcsak a romák által elkövetett bűntényekről, hanem például a vendégmunkások által elkövetett bűncselekményekről is beszél. A pártelnök egyébként keresi azokat a cigány vezetőket, akikkel tárgyalni tudna „rendte-remtés céljából”.

Toroczkai továbbá arról beszélt, hogy tíz éven belül kormányra kell kerülnie a Mi Hazánknak.

„Akkor lesz csak végső megoldás” mondta.

Szerinte az illegális migránsokat Afrikába kell deportálni. Ez ügyben ő maga keresi az afrikai vezetőket, így „ne lepődjön meg senki, ha ott bukkan fel”.

A magyar börtönviszonyok valóban méltatlanok, méltatlanul jók ezt már Novák Előd mondta. A Mi Hazánk alelnöke szerint a kormány titkosítja a roma nők termékenységi rátáját Magyarországon. Felidézte azt a régi javaslatukat, hogy a bűnözőket akár kémiaileg kasztrálhatnák, majd kijelentette, hogy Magyarország „nem lehet cigányország”.

Novák úgy vélte, nem szabad betiltani a „cigánybűnözés” kifejezést, majd hozzátette, hogy ő nem hajlandó „megélhetési bűnözésnek” nevezni azt.

„Ennyi erővel békeszerződésnek is lehetne nevezni a békediktátumot, Isten ajándékának a hazánkat felvásárló idegeneket, tehetséges üzletembernek a közpénzt felhalmozó embereket, egészségügyi beavatkozásnak az abortuszt, rezsicsökkentésnek a rezsiemelést, melegnek a homoszexuálist” mondta.

Grundtner András, a Mi Hazánk budapesti alelnöke Pintér Sándornak azt üzenté, hogy már 692 hete belügyminiszter, és ennyi idő alatt beláthatta volna, hogy nem sikerült a rendteremtés Magyarországon. Felszólította a belügyminisztert, érje el, hogy az Országgyűlés szavazza meg a Mi Hazánk indítványait a büntető törvénykönyv módosításáról.

László Attila, a Magyar Önvédelmi Mozgalom elnöke szerint „a nógrádiaknak meg a többi vidékinek nem egy Győzike-szefli jelent a cigányságot, mint Orbán Viktornak, hanem a bűncselekmények”. „Nem minden cigány bűnöző, de van cigánybűnözés”.

Hozzátette: a népharag „tisztítólúzként fog kitakarítani néhány települést”.

Tyirityán Zsolt, a Betyársereg vezetője örömet fejezte ki a tekintetben, hogy „végre van egy magyarországi párt, aki hiteles, velük összefogva lehet megtisztítani a közéletet.”

Megjegyezte: nem az önbíráskodás a cél, hanem meg akarják tanítani a közösségeket az önvédelemre, „meg arra, hogy üssenek vissza, ha kell”.

„Áldozatok sem leszünk, prédák sem leszünk, mert van Magyarországon pár száz-ezer ember, akik bármikor képesek magukat önszervezés útján megvédeni” mondta Tyirityán.

A Mi Hazánk demonstrációja előtt a Belügyminisztériumnál a Roma Parlament tartott ellentüntetést, akik szerint „felháborító” és „aggasztó”, hogy a rendőrség „a párt nyilvánvaló alkotmányellenes céljai ellenére” tudomásul vette a Mi Hazánk akcióját. Szerintük Toroczkaiék „a közösségsértő »cigánybűnözéssel« közveszéllyel riogatnak és uszító propagandát folytatnak”. Ezért aztán feljelentést is tettek közveszéllyel fenyegetés és közösség elleni uszítás gyanúja miatt.

A Tett és Védelem Alapítvány álláspontja a tüntetésen elhangzottak kapcsán az, hogy „a végső megoldás” emlegetése a történelem azon legsötétebb időszakára emlékeztet, amikor zsidókat a leggyalázatosabb módon, ipari méretekben semmisítettek meg. Ezért, aki erről beszél a politikai nyilvánosságban, az megpróbálja ismét meghonosítani a közbeszédben a tisztán náci frazeológiát. A TEV jogi szakértői vizsgálják a beszéddel kapcsolatos lehetséges jogi lépések foganatosítását.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Izrael állam 75. születésnapját ünnepelték a siófoki zsinagógában

Forrás: telex.hu

2023. augusztus 11. „Nem tudom, sok izraeli turista fordul-e meg Siófokon, de biztos vagyok abban, hogy jó marketinggel még több lehetne. Várjuk, hogy Siófok és Netanya tovább bővítse kapcsolatait, együttműködését” mondta Jacov Hadas-Handelsman izraeli nagykövete a siófoki zsinagógában, a 75 éves Izrael állam függetlenségének ünnepe alkalmából tartott rendezvényen.

A Siófok-Netanya Magyar-Izraeli Baráti Társaság és a Siófoki Hit Gyülekezete által szervezett megemlékezés a siófoki zsinagógában tartott ritka alkalmak egyike volt.

Dr. Molnár Anita alpolgármester arra emlékeztetett, hogy a negyvenes évek elején az 5 ezer lakosú Siófok 10 százaléka zsidó származású volt, Siófok pedig a pesti zsidó értelmiség nyaralóhelye volt a második világháborúig. Nyaralóhelyé az Ertl testvérek munkája nyomán lett, akik megalapították a Sió és Hullám szállodákat, s fürdőházakat emeltek. Az első éttermeket Rosenthalék és Hoffmannék nyitották, Wolf Henrik pékséget működtetett. 1944-ben előbb bezárták a siófoki zsidó iskolát, majd elhurcolták a zsidókat; a deportálásból és munkaszolgálatból 8-10 családhoz tértek vissza hozzátartozók.

„1948-ban térhetett vissza szülőföldjére a zsidóság, oda, ahol a nemzet született, ahol szabad emberként élhettek. Az, hogy az 1948-ban még csak pár száz ezres zsidó állam ma már közel tízmillió, ékes példája a zsidóság kitartásának, hősiességének, büszkeségének” fogalmazott az alpolgármester.

Jacov Hadas-Handelsman arról beszélt, hogy Izraelt szinte a semmiből építették fel, nagyon kevés természeti erőforrással, barátok, katonai segítség nélkül, ellenséges országok által körülvéve.

„Izraelnek azonban minden nehézség ellenére sikerült felépítenie egy erős és demokratikus államot, mely ma a világ egyik legkreatívabb nemzete. Azokra is emlékezünk, akik életüket áldozták Izraelért. Ünnepeljük 3 ezer éves fővárosunkat, Jeruzsálemet is, mely három vallás számára is szent hely.”

A nagykövete arra is emlékeztetett: 1850 körül 1600 zsidó érkezett Siófokra, akkoriban sokan nevezték a települést Zsidófoknak. Közel 500 zsidót deportáltak azután Auschwitzba, s közülük csak 72-en tértek vissza.

HIVATALOS HÍREK ÉS REAKCIÓK

Jeruzsálemben fogadta Köves Slomót Benjamin Netanjahu

Forrás: tev.hu

2023. augusztus 25. Izrael miniszterelnöke, Benjamin Netanjahu csütörtökön jeruzsálemi irodájában fogadta Köves Slomót, az EMIH Magyar Zsidó Szövetség vezető rabbiját. A találkozón jelen volt Oirechman Shmuel rabbi, a MAOIH titkára is. A felek a magyar zsidó közösséget érintő témákról, a magyar izraeli kapcsolatok aktuális kérdéseiről, valamint a magyar nagykövetség Jeruzsálemben történő esetleges áthelyezéséről beszélgettek – számol be a The Jerusalem Post.

A megbeszélésen az is szóba került, hogy milyen módon segítheti a magyar zsidó közösség a két ország kapcsolatainak további erősítését. Egyetértettek abban, hogy Magyarország és Izrael viszonya soha nem volt ilyen jó, mint az utóbbi években.

Köves Slomó megerősítette: a magyar zsidó közösség továbbra is mindent megtesz a két ország kapcsolatainak erősítéséért. Benjamin Netanjahu köszönetét fejezte ki a főrabbinak a magyar zsidóságért és Izraelért végzett munkájáért.

A találkozón az EMIH vezetője bemutatta a Sorsok Háza Múzeum *Éc Hájim – Az Élet Fája* című kiállításának terveit, és szót ejtettek a balatonőszödi ukrán zsidó menekülttáborról is.

Köves Slomó ugyanakkor átadta az izraeli kormányfőnek a *Bibi – A történetem* című önéletrajzi könyv magyar kiadásának első mintapéldányát, amely ősszel jelenik meg a Könyv Népe Kiadó gondozásában, egyben meghívta a Benjamin Netanjahut az EMIH 20 éves és a magyarországi Chabad-mozgalom 35 éves tevékenységét ünneplő 2024-es rendezvénysorozatra.

EGYÉB HÍREK

Állami elismerést kapott a Kitörés túra két szervezője

Forrás: 444.hu

2023. augusztus 19. Az augusztus 20-i állami ünnep alkalmából a magyar érdemrend lovagkereszt kitüntetését kapta a Hazajáró Egylet két alapítója: Moys Zoltán alapító elnök és Kenyeres Oszkár. Ez az egyesület a második világháborús budai kitörési kísérletre emlékező túrák szervezője, amely nemrég egyébként 70 millió forintos állami turisztikai támogatást is kapott, számol be a 444.hu.

Moys Zoltán cége, a Dextramedia Kft. a Fidesz 2010-es hatalomra kerülése után a közmédia beszállítója lett százmilliós nagyságrendű megbízással, ugyanakkor a Jobbikkal is szerződött még annak szélsőséges időszakában, 2011-ben. A Dextramedia állt az akkor Jobbik-közelinek számító N1TV mögött 2015-ig, így Moys cége gyártotta azt a 2013-as műsort is, amely Adolf Hitler születésnapjáról tisztelettel, többek között ilyen mondatokkal emlékezett meg:

„Rövid idő alatt talpra állította a tönkretett, nyomorba döntött Németországot, ahol példátlan gazdasági, társadalmi, erkölcsi, kulturális fellendülés vette kezdetét (...) A történelem talán legismertebb politikusának emléke azóta is a győztes nagyhatalmak politikai boszorkányüldözésének első számú célpontja”.

A díjat a minisztériumi indokolás szerint „a Kárpát-medence természeti és kulturális értékei mellett a helyi magyarság mindennapjait bemutató, a természetjárást népszerűsítő tevékenysége, különösen a »Hazajáró« című műsor készítése során végzett színvonalas és odaadó munkája elismeréseként” kapta. Ugyanezzel az indokkal kapta meg a lovagkeresztet Kenyeres Oszkár is, az egyesület másik alapítója.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A *Kategória* rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	augusztus 5.	Ízléstelen jelenetek a Cipők a Duna-parton emlékműnél	További gyűlöletcselekmények
2.	augusztus 5.	Horogkeresztet festettek egy dunaújvárosi római katolikus templomra	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Rongálás
3.	augusztus 11.	Izrael állam 75. születésnapját ünnepelték a síófoki zsinagógában	Közösségi hírek, reakciók
4.	augusztus 19.	SS-tetoválású biztonsági őr dolgozott a budapesti atlétika vebé nyitónapján	Antiszemita gyűlöletcselekmények – Gyűlöletbeszéd
5.	augusztus 19.	Állami elismerést kapott a Kitérés túra két szervezője	Egyéb hírek
6.	augusztus 24.	Modern numerus clausus és „zsidó kvótát” emleget egy Facebook bejegyzés az augusztus 20-i állami kitüntetések zsidó díjazottjai kapcsán	További gyűlöletcselekmények
7.	augusztus 25.	Jeruzsálemben fogadta Köves Slomót Benjamin Netanjahu	Hivatalos és civil reakciók
8.	augusztus 29.	Cigányellenes demonstrációt tartott a Mi Hazánk a Venyige utcai börtönnél	További gyűlöletcselekmények

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Liga, mint európai szervezet helyi partnerekkel együttműködésben végzi munkáját. Magyarországi partnere a Tett és Védelem Alapítvány, amely zsidó szervezetek civil kezdeményezése és a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus ért, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és Facebook-oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1082 Budapest, Baross utca 61.

Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)

Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.

CEJI, 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motíválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.

Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.

Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.

Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.

OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.

OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.

Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.

Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Tett és Védelem Liga,
Szalai Kálmán titkár

Szerkesztők: Nádasi Krisztián vezető kutató,
Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoport
Dr. Bodó Kristóf ügyvéd, a Tett és Védelem Alapítvány
és a Brüsszel Intézet jogi képviselője
Tóth Gábor kommunikációs szakértő

Támogatás: Bodnár Dániel filozófus,
Tett és Védelem Liga Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak,
a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő
irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a
jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag
a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a
forrás pontos megjelölésével.

2023 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM LIGA

1040 Brüsszel, Rue de Froissart 109.
<http://www.apleu.org>

